

Oświadczenie złożone przez senatorów Grażynę Sztark i Piotra Zientarskiego na 25. posiedzeniu Senatu w dniu 9 stycznia 2013 r.

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości Jarosława Gowina

Szanowny Panie Ministrze!

W ocenie skutków regulacji zawartej w uzasadnieniu złożonego do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustaw regulujących dostęp do niektórych zawodów (druk sejmowy nr 806) można znaleźć między innymi następujące stwierdzenia: „W roku bieżącym do egzaminu notarialnego (który odbędzie się w dn. 4–6 września 2012 r.) przystąpi ponad 1000 osób. Osoby, które otrzymają pozytywne wyniki będą mogły ubiegać się o powołanie na stanowisko asesora notarialnego. Osoby, które otrzymają wynik pozytywny z tych egzaminów, będą mogły następnie, odpowiednio (...) ubiegać się o powołanie na stanowisko asesora notarialnego.

Zgodnie z dyspozycją art. 76 ust. 2 ustawy – Prawo o notariacie asesorem notarialnym może być osoba, która zdała egzamin notarialny i przedstawi oświadczenie notariusza o gotowości zawarcia z nią umowy o pracę. Oznacza to, że co do zasady nie można być asesorem notarialnym, pozostając bez zatrudnienia u notariusza prowadzącego kancelarię notarialną.

Obowiązujące do tej pory przepisy nie przewidują żadnych instrumentów prawnych umożliwiających realne zatrudnienie asesorem notarialnym. Brak regulacji umożliwiających realne zatrudnienie asesorem notarialnym oraz pozostawienie instytucji asesury notarialnej w niezmienionej postaci może skutkować zamknięciem przede wszystkim młodemu prawnikom drogi do zawodu notariusza. Wielokrotnie zdarzało się bowiem, że osoby, które zdały egzamin notarialny miały trudności z rozpoczęciem asesury notarialnej z uwagi na brak promesy zatrudnienia w kancelarii notarialnej. W ten sposób możliwe było skuteczne blokowanie ich dalszego rozwoju zawodowego.”

„Przy założeniu podobnego odsetka zdających jak w latach poprzednich można spodziewać się, że około 700 osób po zdaniu egzaminu z września 2012 r. będzie starało się o powołanie na asesora notarialnego. Byłaby to liczba osób o około 1/4 większa niż liczba wszystkich obecnych asesorów notarialnych. Oczekiwanym następstwem tak dużego wzrostu liczby osób zdających egzamin notarialny z wynikiem pozytywnym byłyby, przy obecnym kształcie rynku notarialnego i w dotychczasowym stanie prawnym, trudności z uzyskaniem przez te osoby promesy zatrudnienia w kancelarii notarialnej i, tym samym, wpisu na listę asesorów notarialnych.”

W związku ze stwierdzeniami co do wielokrotnych przypadków występowania trudności z rozpoczęciem asesury, co było wynikiem skutecznego blokowania dalszego rozwoju zawodowego młodych adeptów sztuki notarialnej – w domyśle: przez notariuszy – oraz w związku z faktem, iż część przytoczonych założeń miała charakter czysto hipotetyczny, a wbrew prognozom egzamin notarialny z września 2012 r. zdało nie około 700 osób, ale około 350 osób, uprzejmie prosimy o odpowiedź przez Pana Ministra na następujące pytania.

Ile jest znanych Panu Ministrowi udokumentowanych przypadków trudności z rozpoczęciem asesury notarialnej w poszczególnych izbach notarialnych w latach 1992–2011? Prosimy o dane za poszczególne lata.

Ile osób, które uzyskały pozytywny wynik z egzaminu notarialnego w 2012 r., do dnia dzisiejszego nie złożyło wniosku o powołanie na stanowisko asesora notarialnego?

Ile osób, które uzyskały pozytywny wynik egzaminu notarialnego w 2012 r., zgłaszało trudności lub wręcz niemożliwość uzyskania promesy zatrudnienia w charakterze asesora notarialnego pomimo zwrócenia się o pomoc do rady właściwej izby notarialnej?

Z poważaniem
Grażyna Sztark
Piotr Zientarski